

MØTEINNKALLING

HOVEDUTVALG FOR HELSE- OG SOSIALSEKTOREN

innkalles til møte 20.04.2021 kl. 18:00

Sted: Digitalt på Teams

SAKSLISTE

Saksnr.	Arkivsaksnr. Tittel
6/21	20/5901 ØKT GRUNNBEMANNING
7/21	21/1603 OMSORGSSTØNAD- ENDRING I RUTINER FOR UTBETALINGER
8/21	21/1584 FOLKEHELSEPROFIL 2021
9/21	21/1678 OPPFØLGING AV BARN OG UNGE UNDER PANDEMIEN - PÅ KORT OG LANG SIKT
10/21	21/1643 MØTEPLAN 2. HALVÅR 2021 - HOVEDUTVALG FOR HELSE- OG SOSIALSEKTOREN
11/21	21/1701 SPØRSMÅL OG ORIENTERINGER 20.04.2021

Eventuelt forfall til møte meldes til politisk@modum.kommune.no

Vararepresentantene møter etter nærmere innkalling.

Hovedutvalg for helse- og sosialsektoren

Arkivsaksnummer
20/5901

Arkivnummer
410

Saksbehandler
Erla Sverdrup

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
6/21	Hovedutvalg for helse- og sosialsektoren	20.04.2021
/	Partssammensatt utvalg	

6/21 ØKT GRUNNBEMANNING

Rådmannens innstilling

Saken tas til orientering

Kortversjon

Viser til vedtak 93/19 pkt. 15. Hovedutvalget for helse- og sosial skal holdes orientert om utviklingen av heltid og effekten av økt grunnbemanning. Økt grunnbemanning inngår som en del av arbeidet med en heltidskultur som bidrar til bedre arbeidsmiljø og bedre kvalitet på tjenesten. Vedlagt er resultatet fra spørreundersøkelsen som ble gjennomført i mars 2021. Spørreundersøkelse er gjennomført blant de faste ansatte i turnus, (unntatt er nattevakter) på Modumheimen og i hjemmetjenesten sør og nord.

Bakgrunn

Økt grunnbemanning var organisert som prosjekt i perioden 1.5.2019 – 31.12.2019, men det ble vedtatt en forlengelse frem til 31.12.2020.

Målet med økt grunnbemanning er at det skal bidra til økt nærvær, bedret arbeidssituasjon for ansatte og gi et bedre tilbud til brukerne.

Det ble gjennomført to tilsvarende undersøkelser i 2020. Sist spørreundersøkelse hadde så lav svarprosenten at det ble besluttet at ny skulle gjennomføres i 2021.

Svarprosenten nå var 86 %.

Saksopplysninger

Hovedutvalget for helse- og sosialsektoren sak 24/19 behandlet fordeling av 2 millioner kroner som skulle brukes til å styrke grunnbemanningen.

Hensikten med spørreundersøkelsen er å kartlegge ufrivillig deltid, arbeidsbelastning og hvordan de opplever sin arbeidshverdag.

Oppsummering fra spørreundersøkelsen viser at ansatte opplever fortsatt høy arbeidsbelastning og at flere ansatte ønsker høyere stillinger med unntak av

hjemmetjeneste nord. Noen opplever en bedret arbeidshverdag. Det gjelder spesielt hjemmetjenesten nord og avd. 4 på Modumheimen.

Heltid

Modum kommune jobber kontinuerlig med arbeidet med heltidskultur. 2020 har vært et spesielt år med tanke på drift grunnet koronapandemien. Dette har medført at deltidsansatte og vikarer ikke har jobbet ved flere avdelinger slik som tidligere på grunn av smittevern hensyn. Flere avdelinger har derfor tilbudt sine vikarer og deltidsansatte midlertidige høyere stillinger, noe som har medført at det har vært færre ansatte som har jobbet ved hver avdeling. Tilbakemeldinger fra avdelingsledere har vært at dette har gitt en bedre kvalitet på tjenesten og bedre ivaretagelse av ansatte. Denne måten å løse bemanningssituasjonen bør evalueres og vurderes å videreføres som et ledd i heltidskultur.

Økt kvalitet på tjenesten

Modumheimen har som mål at sykepleiere i ansvarsvakter skal gå deler av sin turnus utenfor sin egen avdeling. Dette for å kvalitetssikre at sykepleiere ivaretar de oppgaver og prosedyrer som det kreves at sykepleiere har ansvar for. Dette er bakgrunn for at det er iverksatt to piloter hvor målene er:

Øke sykepleiedekningen på alle avdelinger

Få et større og sterkere faglig miljø

Redusere kostnadene og belastningen det er å gå bakvakt og flyt vakt

Bli bedre kjent med flere avdelinger og brukere

Naturlig opprykk av sykepleiere til stab ved ledighet

Bruk av AKS (Avansert klinisk sykepleier)- kompetanse, andre sykepleiere med tilleggskompetanse.

Ivareta lik kompetanse på alle avdelinger.

Helsefagarbeidere får større faglig ansvar på avdelingene, jevnere fordeling av pasientrettede oppgaver.

Sykepleiere gir internundervisning og faglig opplæring i avdelingene.

Det gir fleksibel arbeidshverdag for sykepleiere og helsefagarbeidere.

Omdisponere årsverk internt uten økte kostnader

Piloter iverksatt for å styrke kvaliteten:

Avd. A1- A2: Har startet med at en sykepleier fra en avdeling skal være et bindeledd mellom begge avdelingene. Ved å bruke økte grunnbemanningen bidrar det å styrke bemanningen.

Avd A3 – A4: Har startet med langvakter hver 4. helg på A3 i november 2020, og er i prosessen med å søke om langvakter også på A4. Dersom denne turnusen godkjennes skal den starte opp i mai 2021. Turnus legger til rette for at en sykepleier som går mellom A3 eller A4 hver helg.

Effekten forventes å være økt fleksibilitet, økt faglig styrke og kompetanse og fornøyde medarbeidere som igjen gir positivt utslag for beboerne våre.

Oppsummering av spørreundersøkelse for økt grunnbemanning – mars 2021

Spørreundersøkelsen ble gjennomført i mars 2021 og mottakere av undersøkelsen var ansatte ved Modumheimener og hjemmetjenesten nord og sør.

Svarene er presentert avdelingsvis.

Spørsmålene arbeidsbelastning, opplevd arbeidshverdag er besvart på en skala fra 1- 5 hvor 1 er lav og 5 er høy.

Hjemmebaserte tjenester, sone sør

Antall ansatte som mottok undersøkelsen: 16

Svarprosent	88 % (14 ansatte)
Antall som jobber deltid	7 stk
Antall som ufrivillig deltid	1 stk
Opplevd arbeidsbelastning på avdeling	4,29
Opplevd arbeidsbelastning dagvakt mandag-fredag	4,14
Opplevd arbeidsbelastning kveldsvakt mandag-torsdag	3,79
Opplevd arbeidsbelastning dagvakt lørdag-søndag	4,21
Opplevd arbeidsbelastning kveldsvakt fredag-søndag	3,93
Opplever du en bedre arbeidshverdag etter at det ble økt grunnbemanning	2 av 14 har svart ja

Hjemmebaserte tjenester sone sør har siste 6 måneder hatt flere vakante stillinger, samt et stort sykefravær, i hovedsak langtidssykemeldte. Dette har bidratt til at det i det daglige ikke er økt grunnbemanning. Men det er slik at hvis avdelingen ikke hadde hatt økt grunnbemanning i turnus så ville de vært enda mer sårbare og vikarbruken på time innleie ville vært mye høyere. Allikevel har man forsøkt å få ned kostnadene med at det hele tiden er vurdert hvor mange man har behov for på jobb i forhold til brukermengden.

Kommentarer fra ansatte:

Tid til å gjøre de oppgavene man ikke rekker

Mer stabilitet og tilhørighet overfor egen gruppe og pasienter. Lettere å tilegne seg kompetanse.

Helse og sosial har et altfor lavt og urealistisk budsjett, og som vanlig går det utover de på gulvet. Hjemmetjenesten har ikke inntaksstopp, de ansatte må bare løpe fortere og fortere, inntil de kollapser.

Flere sykmeldinger på grunn av for høyt arbeidspress.

Man må se på om årsaken til sykemeldinger er stor arbeidsmengde-/ press! Man må også se på ansvaret, de som står i jobb, får ved å være uten fagutdannet kollega. En føler seg "alene" når en ikke har kollega og diskutere, og å planlegge sammen med.

Gir ikke mye merkbar forandring eller kontinuitet i jobben som skal utføres når det blir så sporadisk som det er opplevd å være.

Hjemmebaserte tjenester, sone nord

Antall ansatte som mottok undersøkelsen: 13

Svarprosent	62 % (8 ansatte)
Antall som jobber deltid	3 stk
Antall som ufrivillig deltid	0 stk
Opplevd arbeidsbelastning på avdeling	3,88
Opplevd arbeidsbelastning dagvakt mandag-fredag	3,88
Opplevd arbeidsbelastning kveldsvakt mandag-torsdag	3,38
Opplevd arbeidsbelastning dagvakt lørdag-søndag	4,25
Opplevd arbeidsbelastning kveldsvakt fredag-søndag	3,63
Opplever du en bedre arbeidshverdag etter at det ble økt grunnbemanning	7 av 8 har svart ja

Kommentarer fra ansatte:

I hjemmesykepleien endres arbeidsbelastningen raskt. Kveldsvaktene hadde stort sett ikke vært gjennomførbare med bare to på kveld den siste tiden. Økt bemanning på dagen må jeg personlig si jeg ikke har merket stort til, mulig spist opp av sykefravær?!

Bedre tid hos brukere og til å følge opp div "kontorarbeid " og forefallende4anonymous

Blir mindre stress, bedre tid til å utføre tjenesten, økt trygghet, mindre fare for feilvurderinger, bedre kvalitet på tjenesten.

Fravær av de ansatte, noen tatt ut av stillingen for å ordne med administrativt uten at det blir satt inn ekstra folk.

Modumheimen avdeling 1

Antall ansatte som mottok undersøkelsen 17

Svarprosent	94 % (16 ansatte)
Antall som jobber deltid	9 stk
Antall som ufrivillig deltid	9 stk
Opplevd arbeidsbelastning på avdeling	3,6
Opplevd arbeidsbelastning	3,63

dagvakt mandag-fredag	
Opplevd arbeidsbelastning kveldsvakt mandag-torsdag	3,44
Opplevd arbeidsbelastning dagvakt lørdag-søndag	3,5
Opplevd arbeidsbelastning kveldsvakt fredag-søndag	3,5
Opplever du en bedre arbeidshverdag etter at det ble økt grunnbemanning	8 av 16 har svart ja

Kommentarer fra ansatte

Merker det er flere faste på vakt, som igjen fører til at alle kjenner rutiner på avd og merker pasienten er roligere med kjente og mindre ansatte å forholde seg til.

Mere flyt og organiserte dager

Det merkes på arbeidsplass med stabilitet

Det blir ikke leid inn vikar ved fravær

Modumheimen avdeling 2

Antall ansatte som mottok undersøkelsen 15

Svarprosent	73 % (11 ansatte)
Antall som jobber deltid	7 stk
Antall som ufrivillig deltid	6 stk
Opplevd arbeidsbelastning på avdeling	4,18
Opplevd arbeidsbelastning dagvakt mandag-fredag	4
Opplevd arbeidsbelastning kveldsvakt mandag-torsdag	3,73
Opplevd arbeidsbelastning dagvakt lørdag-søndag	3,73
Opplevd arbeidsbelastning kveldsvakt fredag-søndag	3,45
Opplever du en bedre arbeidshverdag etter at det ble økt grunnbemanning	6 av 11 har svart ja

Kommentarer fra ansatte:

Får gjort oppgaver man tidligere måtte nedprioritere, bedre tid til beboerne

Dele belastningen på flere

De som ønsker større stilling bør få det

Det er de i faste stillinger som bør få større stillinger

Modumheimen avdeling 4

Antall som mottok undersøkelsen 11

Svarprosent	100 % (11 ansatte)
-------------	--------------------

Antall som jobber deltid	5 stk
Antall som ufrivillig deltid	2 stk
Opplevd arbeidsbelastning på avdeling	4,58
Opplevd arbeidsbelastning dagvakt mandag-fredag	4,75
Opplevd arbeidsbelastning kveldsvakt mandag-torsdag	3,58
Opplevd arbeidsbelastning dagvakt lørdag-søndag	4,5
Opplevd arbeidsbelastning kveldsvakt fredag-søndag	3,58
Opplever du en bedre arbeidshverdag etter at det ble økt grunnbemanning	10 av 11 har svart ja

Kommentarer:

Bedre arbeidsmiljø. Mindre sykefravær. Sleppe å grue seg til å gå på jobb fordi man vet det er få ansatte og ofte sykdom på vakter.

De dager med økt grunnbemanning. Mindre stress, bedre tid til beboere, arbeidsbelastning blir lettere, og bedre oversikt i avd.

Vi blir tidligere ferdig med morgenstell. Vi kan lettere være to pleiere på tunge pasienter.

Flere å dele oppgavene med fører til mindre stress og litt mindre tynger i arbeidet

Mindre fravær blant ansatte. Mer stabil arbeidshverdag

Jeg tror mindre fravær og mindre vikarbruk lønner seg over økonomisk over tid ved å ha mindre deltids ansatte. Å bare ha en deltids stilling kan man bli syk av da det utgjør mye å få økonomien til å gå rundt. Pasientene blir tryggere når de ser det samme personalet isteden for mange nye og sjeldne personal.

Full bemanning ved sykdom. Større behov for to pleiere på tunge beboere, ellers fører dette til belastningsskader og dermed sykemelding.

Konklusjon

Spørreundersøkelsen viser at det er færre ufrivillige deltids ansatte i hjemmetjenesten enn på Modumheimen, men fortsatt er det flere som ønsker større stillinger. Mange ansatte opplever høy arbeidsbelastning. I det videre arbeidet med å skape en heltidskultur må arbeidet med nye arbeidstidsordninger videreføres og følges opp av leder og tillitsvalgte. Erfaringene fra nye arbeidstidsordninger bør følges opp med nye spørreundersøkelser. En heltidskultur er avgjørende for å sikre kvalitet, bedre arbeidsmiljø og tiltrekkelig kompetanse i tjenesten.

Hovedutvalg for helse- og sosialsektoren

Arkivsaksnummer
21/1603

Arkivnummer
501

Saksbehandler
Liv Hilde Ruud

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
7/21	Hovedutvalg for helse- og sosialsektoren	20.04.2021

7/21 OMSORGSSTØNAD- ENDRING I RUTINER FOR UTBETALINGER

Rådmannens innstilling

Endring i rutiner for utbetaling av omsorgslønn tas til orientering.

Kortversjon (skriv innenfor rammen)

Omsorgsstønad har ikke vært regulert etter tariff. Det har nå vært gjort en jobb for å rette opp i denne feilen for alle som mottar denne type stønad. I tillegg er det nå innført en ny ordning, med at lønningskontoret regulerer denne stønaden automatisk.

Saksopplysninger

Omsorgsstønad er en kommunal stønad til personer som har særlig tyngende omsorgsarbeid. Mange pårørende yter omfattende hjelp og bistand ovenfor sine nærmeste. Formålet med omsorgsstønaden er å godtgjøre disse pårørende for noe av deres arbeid.

Omsorgsarbeidet må ha et visst omfang for at det skal bli regna som særlig tyngende. Det er mange faktorer som vektlegges i en slik vurdering, blant annet det totale omfanget, den fysiske eller psykiske belastningen arbeidet medfører, om arbeidet medfører avbrutt navnesøvn og om omsorgsyter har omsorgsplikt ovenfor den det gjelder med mer.

De som har særlig tyngende omsorgsarbeid, kan kreve at kommunen treffer vedtak om at det skal settes i verk tiltak for å lette omsorgsbyrden jamfør pasient- og brukerrettighetsloven § 2-8. Ett av tiltakene kommune kan sette i verk er omsorgsstønad, en tjeneste som er hjemlet i helse- og omsorgstjenestelovens § 3-6.

Flere momenter inngår i vurderingen av om omsorgslønn skal tilbys, blant annet, om arbeidet gjelder nødvendige omsorgsoppgaver som kommunen ellers måtte bistått med på annen måte, om omsorg fra omsorgsyter/pårørende er til det beste for den som trenger omsorgen og kommunens økonomi. Ingen har i utgangspunktet rett på omsorgsstønad.

En forutsetning for å kunne motta omsorgsstønad er at omsorgsarbeidet foregår i hjemmet.

Omsorgsstønad er ikke lønn i tradisjonell forstand, men skal gi en viss økonomisk kompensasjon.

Etterbetaling

Kommunen har på nytt gått gjennom all utbetaling av omsorgslønn. Det ble sommeren 2020 foretatt en justering av bruttolønn med en etterbetaling.

Ved ny gjennomgang og kontroll av omsorgslønn viser det seg at ny bruttolønn ble justert for hvert år, mens gammel bruttolønn ikke ble med.

I kommunens lønssystem har ikke omsorgslønn vært lagt inn med en automatisk lønnsjustering.

Fra og med 01.03.21 er antall timer blitt omregnet til stillingsprosent beregnet ut fra vedtak på antall timer per uke.

Ny løsning er at lønnsavdelingen legger inn stillingsprosenten og lønnen hentes direkte fra tariff, minstelønn for assistenter.

Da vil omsorgslønnen justere seg automatisk opp når ny tariff legges inn.

På lønsslipp vil stillingsprosent og årslønn bli oppgitt.

Til sammen har 35 mottatt etterbetaling i Tun tilrettelagte tjenester, av disse var 5 mottakere avsluttet.

All etterbetaling er gjennomført og utbetalt i mars 2021.

I alle vedtak er de innvilget med en avkortning, det vil si at saksbehandler har foretatt en skjønnsmessig vurdering av andre hjelpetiltak (hjelpetønad, annen bistand/avlastning) for bruker.

I fem av vedtakene stemmer ikke timer per uke i utregningen, dette kom frem når vi skulle regne om fra timer til stillingsprosent.

Vedtakene vil bli revurdert så raskt det lar seg gjøre, saksbehandler vil ta direkte kontakt med de det gjelder.

Organisering

Tidligere var det vært Tun tilrettelagte tjenester som har hatt ansvar for all utbetaling av omsorgslønn. Vedtak på omsorgslønn kan gjelde brukere i flere virksomheter. Nå er ansvar for omsorgslønn tillagt den virksomheten hvor brukeren hører hjemme. Dette er på lik linje med alt annet ansvar for personer det utbetales lønn for i kommunen.

Hovedutvalg for helse- og sosialsektoren

Arkivsaksnummer
21/1584

Arkivnummer
030

Saksbehandler
Hege Fåsen

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
8/21	Hovedutvalg for helse- og sosialsektoren	20.04.2021
9/21	Hovedutvalg for kultur, idrett og livsglede	20.04.2021
/	Hovedutvalg for undervisningssektoren	
14/21	Hovedutvalg for teknisk, landbruk og miljø	21.04.2021
/	Hovedutvalg for samferdsel og næring	
/	Kommunestyret	

8/21 FOLKEHELSEPROFIL 2021

Rådmannens innstilling

Folkehelseprofil 2021 tas til orientering.

Vedlegg

Folkehelseprofil 2021

Kortversjon

Folkehelseinstituttet utgir hvert år en folkehelseprofil for alle kommuner og fylker. Folkehelseprofilen er et bidrag til kommunenes arbeid med å skaffe oversikt over helsetilstanden i befolkningen og faktorer som påvirker denne.

Bakgrunn

Folkehelseinstituttet utgir en folkehelseprofil (se vedlegg) for alle kommuner og fylker i februar hvert år. Folkehelseprofilen gir en oversikt over helsetilstanden i befolkningen og faktorer som påvirker denne, jfr. lov om folkehelsearbeid.

Statistikken er hentet fra Kommunehelse statistikkbank per februar 2021. Mye av tallmaterialet som ligger til grunn for statistikken er fra 2019 eller tidligere. Ungdata tallene er fra ungdatabehandlingen som ble gjennomført i Modum begynnelsen av mars 2020, før nedstengningen.

Rådmannen har også tidligere år lagt fram folkehelseprofilen til orientering, jfr. K-sak 48/18 og 23/19. I 2020 ble det lagt fram et omfattende oversiktsdokument over folkehelse, K-sak 5/20.

Saksopplysninger

Fysisk aktivitet er temaet for folkehelseprofilen i 2021. Fysisk aktivitet er viktig for å oppnå flere av FNs bærekraftsmål, deriblant målet om god helse og livskvalitet. 72 % av 9-åringene i Modum oppfyller anbefaling om fysisk aktivitet (jfr vedlagt folkehelseprofil s. 3, figur 4). I alderen 20-85 år oppgir 32 % at de oppfyller anbefalingene om fysisk aktivitet. Dette samsvarer med nasjonale tall som viser at aktivitet synker med alder. I [Handlingsplan for fysisk aktivitet fra 2020-2029](#) er et av hovedmålene å øke andelen som oppfyller de helsemessige anbefalinger om fysisk aktivitet med 10 prosentpoeng innen 2025 og 15 prosentpoeng innen 2030.

Kommunens folkehelsebarometer er på side 4 i vedlagte folkehelseprofil. Barometeret har 34 indikatorer. Disse varierer litt fra år til år. Hver av indikatorene er merket med rød, grønn, gul eller hvit prikk basert på hvordan kommunens verdi ligger an sammenliknet med landsverdien (rød loddrett linje). Kommunens verdi er rød hvis den ligger signifikant dårligere an enn landet, grønn hvis den ligger bedre an enn landet og gul hvis man ikke med sikkerhet kan si om den ligger dårligere eller bedre an enn landet. Hvite prikker er ikke testet for statistisk signifikans. Den hvite liggende søylen helt ytterst til høyre i folkehelsebarometeret viser verdiområdet for de ti beste kommunene i landet.

Modum har siden folkehelsebarometeret fikk sin nåværende form hatt mange røde indikatorer (9 stk i 2021 og 12 i 2020). Selv om det er røde verdier (vist ved røde tall i tabellene under) er det ved flere av disse en positiv utvikling.

Tabellen nedenfor sammenlikner folkehelseprofilen fra 2021 med 2020. Det er flere indikatorer hvor Modum er inne i en positiv utvikling (grønne), men vi ligger, med noen få unntak (gule), fortsatt under snittet i Viken og Norge.

Sammenlikning av tall fra 2021 og 2020

	Indikator	2021	2020	Viken	Norge
3	VGS eller høyere utdanning, 30-39 år	71 %	72	78	80
6	Barn av enslige forsørgere	16,4 %	17	14,8	14,8
7	Stønad til livsopphold 20-66 år	18,7 %	18	15	15,6
9	Bor trangt, 0-17 år	14 %	14	17	19
10	Leier bolig, 45 år +	11,8	12	11	11,8
12	Laveste mestringsnivå i lesing, 5. kl	24 %	25	22	23
14	God drikkevannsforsyning	97 %	97	93	89
15	Andel tilknyttet vannverk	78 %	79	90	88
25	Forventet levealder menn	79,1 år	78,9	79,8	79,6
26	Forventet levealder, kvinner	83,6 år	83,2	83,7	83,7
29	Psykiske sympt./lidelser	183 per 1000	180	157	157
31	Overvekt og fedme, 17 år	25 %	28	21	22
34	Vaksinasjonsdekning, meslinger, 9 år	94,7 %	94,6	96,6	96,5

Tabell 1

Forklaring:

Kolonne «2021» og «2020» er tall fra folkehelsebarometeret for Modum i hhv 2021 og 2020, «Viken» og «Norge» er tall fra 2021.

Grønn- positiv eller lik utvikling for Modum sammenliknet med folkehelseprofilen i 2020

Rød- negativ utvikling for Modum sammenliknet med folkehelseprofilen i 2020

Gul – Modum er lik eller bedre enn landssnittet/Viken

Grå - Modum er dårligere enn landssnittet/Viken

Modum har en forholdsvis lav vannverkstilknytning (indikator 15), men scorer samtidig meget bra med 97 % på tilfredsstillende vannkvalitet (indikator 14).

I folkehelseprofilen er det også flere indikatorer som er hentet fra ungdomsundersøkelsen i 2020. Tilsvarende ungdomsundersøkelse ble gjennomført i 2017.

Nr	Indikator	Ungdata 2020	2017	Viken	Norge
17	Fornøyd med lokalmiljøet	71 %	65	68	68
18	Trygt i nærmiljøet	86 %	84	85	85
19	Med i fritidsorganisasjon	63 %	65	63	64
20	Ensomhet	20 %	23	23	22
22	Lite fysisk aktivitet	11 %	13	15	14
28	Fornøyd med helsa	73 %	69	71	70
24	Skjermtid over 4 t	41 %	ny	37	37

Tabell 2

Når det gjelder ungdomstallene er det verdt å merke seg at Modum har en positiv utvikling på nesten alle indikatorene og at vi ligger bedre an enn Viken og landsgjennomsnittet på 6 av 7 indikatorer.

I folkehelseprofilen for 2021 er det også flere nye indikatorer:

Nr	Indikator	2021	Viken	Norge
1	Andel 80 år+, framskrevet til 2030	7,4 %	6,4	6,4
4	Vedvarende lavinntekt (hush.)	10,5 %	9,3	10
8	Ikke i arbeid eller utdanning, 16-66 år	21,5 %	19,2	19,1
11	Trives på skolen, 7. klasse	87 %	90	89
13*	Gjennomføring i vdg. opplæring	72 %	79	77
16	Luftkvalitet, finkornet svevestøv	3,8 µg/m ³	5,1	4,4
21	Kan svømme	91 %	90	89
23	Trener sjeldnere enn ukentlig, 17 år	28 %	24	25
27	Utd.forskjeller i forventet levealder	5,1 år	5,1	5
30	Muskel og skjelett	340 per 1000	325	319
32	Hjerte og karsykdom, primærh.tj.	124 per 1000	106	100
33	Hudkreft, nye tilfeller	77 per 100 000	83	78

Tabell 3

*Tidligere hadde folkehelseprofilen en indikator som het *Frafall fra videregående*, den vil ikke bli oppdatert fremover. Dagens indikator på gjennomføring har en noe annen definisjon og tallene kan derfor ikke sammenliknes.

Dagens gjennomføringsindikator har vært stabil på 72 % de siste årene (se tabell under):

Gjennomføring i videregående skole – andel (prosent), standardisert

▼ Endre utvalg av...

Geografi Foreldrenes utdanningsnivå År Måltall

År		2012-2014	2013-2015	2014-2016	2015-2017	2016-2018	2017-2019
Geografi	Foreldrenes utdanningsnivå						
Hele landet	totalt	73	73	74	75	77	77
Viken	totalt	74	74	75	76	78	79
Modum	totalt	69	69	68	72	72	72

Kilde: Kommunehelse statistikkbank

Konklusjon

Folkehelseprofil 2021 tas til orientering.

Hovedutvalg for helse- og sosialsektoren

Arkivsaksnummer
21/1678

Arkivnummer
441

Saksbehandler
Per Kvaale Caspersen

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
9/21	Hovedutvalg for helse- og sosialsektoren	20.04.2021
8/21	Hovedutvalg for kultur, idrett og livsglede	20.04.2021
/	Hovedutvalg for undervisningssektoren	
/	Kommunestyret	

9/21   **OPPFØLGING AV BARN OG UNGE UNDER PANDEMIEN - PÅ KORT OG LANG SIKT**

Rådmannens innstilling

1. Det bevilges inntil kr 426 000 kr ferietiltak for barn og ungdom. Beløpet kommer til utbetaling hvis søknad fra Gjensidige-stiftelsen helt eller delvis ikke blir innvilget.
2. Det bevilges inntil kr 145 000 til skolekinotilbud for grunnskoleelever i Modum.
3. Det bevilges kr 143 000 til gjennomføring av "Sommersvøm" i Modum 2021
4. Det bevilges inntil kr 450 000 til Familieråd som et forebyggende tiltak for barn, unge og deres familier.
5. Det bevilges inntil kr 220 000 til opplæring av medarbeidere i barnehager og skoler i Trygghetssirkelen.
6. Det bevilges inntil kr 240 000 til styrking av skolehelsetjenesten med 100 % helsesykepleierstilling fra september 2021 og ut året.
7. Bevilgningene finansieres av varslede ekstraordinære koronamidler fra staten.

Kortversjon

Saken omhandler en beskrivelse av konsekvensene av Covid19-pandemien spesielt med tanke på barn og unge, samt oversikt over pågående og planlagte tiltak i helseetaten, kulturetaten og undervisningsetaten for å bedre situasjonen for denne gruppa. Ekstraordinære tiltak finansieres av særskilte koronamidler som kommunen tildeles fra staten.

Bakgrunn

I formannskapsmøtet 8.3.21 stilte Kristi Skinnes (SP) følgende spørsmål til ordfører:
Vil ordføreren ta et initiativ til en undersøkelse for å få en oversikt over konsekvenser som følge av Korona pandemien for Modums befolkning sett opp mot folkehelse, spesielt med hensyn på barn og unge, og psykisk helse.

Ordførerens svar: *Ja, ordføreren vil følge opp, og gi et svar i neste møte.*

Det legges fram sak med status, iverksatte tiltak og planer/forslag til videre tiltak.

Saksopplysninger

Covid19-pandemien og smitteverntiltakene siden mars 2020 har lagt begrensninger på alles hverdag, og usikkerhet og smittefrykt har gjort hverdagen krevende for mange. Vi har mindre sosial kontakt enn tidligere, noe som også preger hverdagen for barn og unge. Nedstengte fritidsaktiviteter gjør barn og unge mindre aktive og mindre sosiale. Smitteverntiltak i barnehager og skoler har også ført til redusert sosial kontakt, særlig for ungdom som gjerne har større nettverk på tvers av alderstrinn enn yngre barn. Nedstenging av samfunnet har også fått konsekvenser for bedrifter og arbeidsplasser, som igjen gir økonomisk usikkerhet for familier. Foreldre med psykiske utfordringer og/eller som sliter med rus har i perioder fått redusert behandlingstilbud, noe som igjen påvirker pårørende rundt dem, og da særlig barna.

De kommunale tjenestene i Modum merker at barn og unge har det mer krevende enn tidligere. Skolehelsetjenesten rapporterer om at flere barn og unge strever, og barnevernssaker øker betraktelig. Skolens ansatte ser mer usikkerhet og uro blant elevene. Antall meldinger til barneverntjenesten har økt med nærmere 100 fra 2019 til 2020, og hoveddelen er relatert til pandemien. Konsekvensene av nedstengningen våren 2020 synliggjøres ytterligere i dette bildet da meldingsøkningen kommer fra juni 2020.

Administrasjonen har iverksatt tiltak for å avhjelpe situasjonen på kort sikt, og her gis det en oversikt over pågående og planlagte tiltak.

Kulturetaten

Er i gang med å planlegge ferietilbud for barn og unge. Det er flere lag og foreninger som kan bidra, og kulturetaten kontakter disse og oppfordrer til at de planlegger aktiviteter i skolens ferier. I tillegg planlegger kommunen egne aktivitetsuker og dager for barn og unge.

Budsjett for sommeraktiviteter:

Ordinær sommergøy:

Finansieres innenfor eget budsjett

Sensommergøy - ekstra uke basert på ordinær sommergøy:

Kostnad: 100 000 kr

Finansiering:

Søknad Gjensidigestiftelsen 88 000 kr

Eget budsjett 12 000 kr

Gratis sommer- og høstferieaktiviteter for ungdom

Kostnad: 422 000 kr

Finansiering: Bufdir 338 000 kr, eget budsjett 84 000 kr

Hvis ikke søknadene fra Bufdir innvilges helt eller delvis ønsker administrasjonen å finansiere tiltakene ved bruk av koronamidler. Det vil si at det foreslås å sette av inntil 426 000 kr til ferieaktiviteter for barn og ungdom i 2021.

Sommersvøm ble gjennomført i 2019 i Modum med stor suksess. Elever i 5- 7 klasse fikk svømme gratis i perioder der svømmehallen hadde lite besøk. Tiltaket gav mange barn muligheter til å delta på aktiviteter som de tidligere ikke hadde hatt muligheter til. Som en tilleggseffekt kunne kommunen også tilby ungdommer sommerjobb som ledere på sommersvøm. Det er et ønske å gjennomføre tiltaket i 2021 hvis smittesituasjonen tillater dette. Kostnadene for å gjennomføre sommersvøm etter modell fra 2019 er 143 000 kr.

Undringsuka er et tilbud i regi av realfagstudenter som har vært gjennomført de to siste årene med støtte fra kommunen. De planlegger 3 uker (16 barn hver uke) med realfagaktiviteter i Modum i 2021. Det foreslås i egen sak til hovedutvalg for kultur, idrett og livsglede å bevilge 35 000 kr til dette tiltaket.

Kulturetaten har tilbud på ungdomshuset i Åmot. I tillegg er det i mars 2021 etablert et møtested for ungdom i Vikersund – Ungdomsrommet. Tiltaket er innarbeidet i budsjett for 2021.

Det planlegges å etablere en juniorklubb (barn 4- 7 klasse) i Modum i løpet av 2021. Tiltaket er innarbeidet i budsjett for 2021.

Ungdommens kulturverksted, som er lokalisert ved SMU, har omdefinert sin primær oppgave fra å være et rockeverksted til å være et kulturverksted der alle kan få veiledning innenfor hele det sceniske kulturfeltet. Dette for å nå flere enn bare de musikkinteresserte.

Skolen har vært igjennom et skoleår med mange restriksjoner og begrensninger. Skolene i Modum har kontaktet kulturetaten for å se på muligheter for skolekino mot slutten av skoleåret. Dette for å gjøre avslutningen av et langt og utfordrende skoleår litt lettere, det er en mulighet for flere barn å få en kinoopplevelse, og det er skaper en felles opplevelse i trygge ramme i et år der mange har vært mye alene. Kulturetaten har bemanning og ressurser til planlegging, men mangler finansiering av billett og transport. Kostnader for billett og transporter 144 250 kr for skolekino for alle elever i grunnskolen.

Modum kommune har fått 4,8 mill. kr i perioden 2021 – 2022 til å lage en ordning for Fritidskort i kommunen. Ordningen skal være i gang høsten 2021. Tiltaket skal gi alle barn/unge 6-18 år i Modum 1000 kr hvert halvår til å betale kontingent/medlemskap i en

forening. Spesielt viktig er det å nå fram til barn/ungdom som i dag ikke har mulighet til å delta pga. økonomiske grunner.

Undervisningsetaten

Styrker den miljøfaglige kompetansen i skolen ved å tilsette medarbeidere med miljøfaglig kompetanse (eks barnevernspedagog, sosionom og vernepleier) i bemanningssentralen fra 1.8.21. Disse vil gå inn i ledige vikariater for fagarbeidere i skolen og styrker det miljøfaglige arbeidet i barne- og ungdomsskolene.

I januar 2021 deltok 11 medarbeidere fra barnehagene og 10 medarbeidere fra skolene på kurs i Trygghets sirkelen, og det er etablert nettverk for disse i samarbeid med PP-tjenesten og Familieenheten. Det foreslås at ytterligere 2 fra hver enhet, til sammen 22 medarbeidere, deltar på tilsvarende opplæring i løpet av høsten -21.

Det legges til rette for mer faglig samarbeid mellom miljøterapeutene, miljøveiledere, skoleløstene, skolehelsetjenesten og PP-tjenesten for å styrke skolens kompetanse om enkeltelever som sliter, og for å bidra til trygge og inkluderende klassemiljøer.

Undervisningsetaten jobber også med flere alternative opplæringsarenaer for elever som strever ekstra mye, som Inn på tunet og andre skreddersydde opplegg for elever på barnetrinnet (5-7 trinn).

Helse- og sosialetaten

Gravide og sped- og småbarnsforeldre opplever koronaperioden som ekstra krevende. Det legges til rette for ordinær oppfølging i tråd med smitteverntiltak. Tilbudet om grupper og kurs har blitt redusert, men noe kan tilbys digitalt. Nettverksbygging gjennom helsestasjonens tilbud er vanskelig å gjennomføre.

Helsestasjon for ungdom brukes mest til seksuell helse, men kan prioritere mer tid til psykisk helse. Promotere psykisk helsetilbud i Helsestasjon for ungdom mer blant ungdom.

Skolehelsetjenesten bruker nå mest tid på oppfølging av alvorlige saker. De ungdommene som har hatt det vanskelig fra før, har det nå ekstra krevende og har behov for tett og langvarig oppfølging. Individuell oppfølging er mer ressurskrevende. Det påvirker skolehelsetjenestens tilgjengelighet og ordinære tilbud samt mulighet til å fange opp andre sårbare barn og unge. Behovet for oppfølging vil være langvarig.

Familieteamet i helsestasjon opplever økt press på tjenestetilbudet og må prioritere de alvorligste sakene.

Rask psykisk helsehjelp opplever stor pågang av henvendelser. Mange unge strever med både psykisk helse og rus. Det er etablert samarbeid med blant andre skolehelsetjenesten og mestringsenheten for å kunne følge opp ungdom uten at det er behov for vedtak

Barneverntjenesten

Det er prioritert bemanning for å arbeide med å avklare bekymringsmeldingene som er innkommet med fokus på å iverksette hjelpetiltak for å bedre situasjonen for barn og unge. Tjenesten arbeider tilnærmet som normalt i pandemien, med gode smitteverntiltak, og har fokus på at foreldreveileidingstiltakene skal være lett tilgjengelig og det skal unngås lang ventetid på tiltak. Skolelevene har vært sentrale siste året og det ses betydelig økning i henvendelser, hvor erfaringene så langt er at barn og unge kommer tilbake til skolehverdagen slik målsetningen med tiltaket er. Det er etablert nært samarbeid med andre instanser, særskilt PPT og skole i det felles målet om å forebygge skolefravær.

Barneverntjenesten erfarer at pandemi har medført økning i rusrelatert problematikk for foreldre, flere strever psykisk både unge og voksne, økt grad av konflikter i familie og nettverk og større grad av ensomhet. Det benyttes ofte familieråd som hjelpetiltak i barneverntjenesten for å sikre barnet hjelp og støtte i slekt og nettverk. Barneverntjenesten har tatt initiativ til å benytte sin kompetanse med familieråd ved å gjøre tiltaket tilgjengelig for alle barn, unge og familier som kan ha behov for det. Familieråd for alle blir tilgjengelig som et tiltak i Familiens Hus og det kan være familien selv, skolehelsetjenesten, barnehagen eller andre som tar initiativ til at familieråd skal holdes. Det er ansatt egen familierådsrådgiver -og koordinator i dette arbeidet ut 2021.

Videre har barneverntjenesten søkt Bufdir om midler til foreldrestøttende tiltak ved å etablere et samarbeid med Røde Kors hvor målet er å sikre barn, unge og familier et større nettverk. Prosjektet har som mål å forebygge ensomhet og utenforskap, hvor det skal arbeides for å verve, lære opp og sertifisere frivillige besøksfamilier og besøksvenner til foreldre og barn. Hjelpen skal være tilgjengelig som er forebyggende tiltak i Familiens Hus hvor foreldre, unge, skole, skolehelsetjenesten, familierådet eller barneverntjenesten kan anbefale besøksfamilie/venn til en familie. Prosjektet skal starte opp juli 2021 dersom det bevilges midler fra Bufdir.

Felles tiltak

Medarbeidere på tvers av etatene er i gang med planlegging av en felles samling for ledere som har ansvar for tjenestene for barn og unge. Hensikten er å dele kunnskap sånn at alle har lik forståelse av utfordringene, og på grunnlag av felles forståelse bli enige om tiltak i virksomhetene som til sammen virker helhetlig for barn og unge.

Etatslederne fra helseetaten, kulturetaten og undervisningsetaten møtes månedlig for å drøfte situasjonen for barn og unge, og for å iverksette tiltak i etatene.

BTI-prosjektet starter opp pilot sør i kommunen og prøver ut samhandlingsmodell barn unge (<https://www.modum.kommune.no/samhandlingsmodell-barn-og-unge.548508.no.html>). Øvrige virksomheter tar i bruk samhandlingsmodellen fra 2022.

Familiens Hus er under etablering og fase 1 står ferdig i 2022.

Drøftinger

Det jobbes godt med tjenester for barn og unge, til tross for at smittevernrestriksjonene gjør det krevende å gjennomføre mange av de vanlige tjenestene på en normal måte. Vi

nærmer oss trolig slutten på de mest inngripende smitteverntiltakene, og vi håper at samfunnet går mot normalisering i løpet av sommeren. Det er uklart i hvor stort omfang det vil være behov for tiltak etter pandemien, men det er trolig noen områder som vil peke seg ut:

- Generelt økt behov for individuelle tjenester for barn og unge i helseetaten og undervisningsetaten.
- Individuell oppfølging fra helsestasjon for ungdom, skolehelsetjenesten, skolelosene, miljøterapeuter og PP-tjenesten.
- Økt behov for alternative opplæringsarenaer.
- Mulig økning i behov for spesialundervisning.
- Økning i antall barnevernssaker.
- Økt behov for helsetjenester innen psykisk helse.
- Behov for å gjenoppta kultur- og fritidsaktiviteter. Arbeide for at oppslutning om tilbud blir som før pandemien.
- Sikre deltagelse i kulturskoletilbud, ungdomstilbud.
- Tilrettelegge for at kommunale idrettsbygg, gymsaler og skolerom igjen kan tas i bruk.
- Markedsføre og profilere kulturskoletilbud, tilbud i kulturhus, tilbud i svømmehall
- Samarbeide og tilrettelegge for og med lag og foreninger for at de gjenopptar sitt idretts- og kulturtilbud, og samarbeid om å rekruttere barn og unge til tilbudene.
- Vurdere behovet for endrede åpningstider/tilbud i ungdomshuset/ungdomsrommet og hos utekontaktene.

Viktige forebyggende tiltak for de fleste barn og unge er at barnehager og skoler kommer i gang som normalt, og at de der møter venner og trygge voksne. I tillegg må barn og unge komme i gang med fritidsaktivitetene som de var engasjert i tidligere. Det kan i seg selv være en utfordrende oppgave etter lang tid med digital fritid, og hvor noen også har vært mer fysisk inaktive enn tidligere. Det vil også være behov for økt individuell helseoppfølging av barn og unge når smitteverntiltakene er opphevet og samfunnet er tilbake i en normalsituasjon.

Konklusjon

Saken gir oversikt over utfordringsbildet og planlagte tiltak. Etatene har pågående tiltak innenfor ordinært driftsbudsjett, og planlegger ytterligere forsterkende tiltak som utløser behov for tilleggsbevilgninger. Kulturetaten, hvor de fleste tilbudene har vært stengt i lang

tid, planlegger både for gjenåpning av tiltak og utvidelse av tilbudet. Undervisningsetaten forsterker kompetansen i barnehager og skoler om sårbare barn og unge. Helseetaten forsterker tilbudet innen skolehelsetjenesten og det øvrige helsetilbudet til barn og unge, med særlig vekt på psykisk helse. Barnevernet fokuserer særlig på nettverket rundt sårbare barn og unge, både når det gjelder det eksisterende nettverket og tiltak for å utvide familienes nettverk ved hjelp av frivillige.

Det jobbes også med tiltak på tvers av etatene, som Familiens Hus og BTI-prosjektet, for å styrke samhandlingen mellom virksomhetene.

Hovedutvalg for helse- og sosialsektoren

Arkivsaksnummer
21/1643

Arkivnummer
033

Saksbehandler
Tove Halvorsen

Saknr.	Utvalg	Møtedato
10/21	Hovedutvalg for helse- og sosialsektoren	20.04.2021

10/21 MØTEPLAN 2. HALVÅR 2021 - HOVEDUTVALG FOR HELSE- OG SOSIALSEKTOREN

Rådmannens innstilling

Det foreslås følgende møtedager for hovedutvalget for helse- og sosialsektoren 2. halvår 2021

Dato	Dag	Møtestart
31.08	Tirsdag	18 00
12.10	Tirsdag	18 00
16.11	Tirsdag	18 00

Kortversjon

Møteplanen for kommunestyret og formannskapet 2. halvår 2021 er fastsatt. Tirsdag er foreslått som møtedag og møtet begynner kl. 1800.

Saksopplysninger

Hovedutvalgsmøtene skal avholdes i forkant av kommunestyremøtene. Møtene kunngjøres og holdes i samsvar med planen. Møtene i hovedutvalget for helse- og sosialsektoren legges til tirsdays på følgende datoer 31.08, 12.10 og 16.11. Møtet den 12.10 er foreslått i samme uke som formannskapsmøtet fordi det er høstferie i uke 40.

Hovedutvalg for helse- og sosialsektoren

Arkivsaksnummer
21/1701

Arkivnummer
033

Saksbehandler
Tove Halvorsen

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
11/21	Hovedutvalg for helse- og sosialsektoren	20.04.2021

11/21 SPØRSMÅL OG ORIENTERINGER 20.04.2021

Rådmannens innstilling

Det gis følgende orienteringer:

- Smittesituasjonen i Modum og status/framdrift når det gjelder vaksinerings.
- Legesituasjonen i Modum og status for fastlegene
- Hvordan pandemien har påvirket tjenesten og hvordan det ser ut framover
- Status og framdrift for kommuneplanens samfunnsdel

Vedlegg

F-sak 15/21. Kommuneplanens samfunnsdel - status og videre framdrift.

Saksopplysninger

Ny kommuneoverlege, Pål Steiran vil orientere om smittesituasjonen i Modum og status/fremdrift når det gjelder vaksinerings for innbyggerne. Han vil også si noe om legesituasjonen i Modum og status når det gjelder fastlegene.

Helse- og sosialsjef vil si noe om hvordan pandemien har påvirket tjenesten vår og hvordan det ser ut fremover. Driften er en utfordring når det gjelder personell, sykefravær og mye ekstraoppgaver påvirker tjenesten totalt. Vaksinerings er langt mer omfattende enn bare å sette selve vaksinen.

Det settes av tid til å besvare spørsmål. Fint om disse sendes inn på forhånd om det er detaljer en ønsker belyst.

Formannskapssak 15/21, status og framdrift for kommuneplanens samfunnsdel, vedlegges til orientering.

